

Vi lever i en foranderlig verden og det vi en gang lærte, blir modifisert, langsomt og umerkelig til vi plutselig ser at det som en gang var «slik skal det gjøres» har blitt til «slik gjør (nå) jeg det!»

Vi håper at denne faste spalten i Utposten skal bidra til at flere leger deler sine personlige løsninger på hverdagens utfordringer med Utpostens lesere.

*Slik gjør (nå)
jeg det!*

Vedlikehold av Schiötz tonometer

Etter å ha tatt over en praksis med en del utstyr av både ny og gammel dato, tok jeg en dag fram et gammelt Schiötz tonometer som lå i hylla for å se hva slags forfatning dette var i. Det så tilsynelatende greit ut, men da jeg så på noen papirer som lå i esken, så jeg en vedlikeholdslapp stemplet øyeavdelingen på Haukeland i 1971. Det var lenge siden! Kunne jeg i det hele tatt stole på målingene fra dette tonometeret? Og hvor ofte må tonometrene sendes inn for vedlikehold?

Da jeg bor i byen, tok jeg meg like godt en tur til laboratoriet på øyeavdelingen på Haukeland, som har landsdekkende funksjon på vedlikehold av tonometre, for å få en liten leksjon i godt stell av disse. Jeg fikk vite at det ikke er noen spesielle regler på hvor ofte tonometrene må sendes inn til vedlikehold. Noen sender inn en gang i året, noen betydelig sjeldnere, kanskje noe avhengig av bruk og eget vedlikehold. Det som blir gjort ved innsending er, foruten grundig rensing, kontroll av nullpunkt og skalajustering av tyngde mot en gitt standard skala.

Tonometrene kan sendes til: Tonometerkontrollen, Øyeavdelingen, Haukeland Universitetssykehus, 5021 Bergen. Vedlikeholdet koster 125,- pr tonometer + porto.

Kanskje er det flere med meg som trenger en repetisjon av renhold og egenkontroll av tonometre, jeg deler derfor min nye kunnskap med Utpostens lesere (oppskrift ligger også ofte i etuiet):

Kontroller jevnlig, helst før hver måling:

- **Nullpunkt:** viserens skalaposisjon når instrumentet står vertikalt på testblokka skal være null.
- **Friksjon:** Tonometeret holdes horisontalt med skalaens nullpunkt nederst. Drei det langsomt inntil tappen glir spontant. Tonometerets lengdeakse skal da danne en vinkel mindre enn 25 grader med horisontalplanet. Er vinkelen større, må tonometeret rengjøres.

Rengjøring av tonometeret, anbefales gjort etter hver gang det brukes: Skru av og fjern tappens holdemutter. Skyll en piperenser i sprit og rengjør hele tappkanalen grundig med denne. Rengjør også selve tappen med sprit. Etter lufttørring og remontering kan du gjenta friksjonsprøven.

Sterilisering før bruk på pasient: Flamber fotplata i sprit-flamme i ca 10–15 sekunder, lufttørk.

Gunhild Felde

SOLSTRANDFONDET

Forskningsfond for allmennpraktiserende leger på Vestlandet

Fondet ble etablert i 1992 av Aplf og Seksjon for allmennmedisin, Universitetet i Bergen, og kan yte støtte til allmennmedisinsk forskning på Vestlandet. Støtten gis som refusjon av konkrete utgifter knyttet til forskningsprosjekt. Det gis ikke generell prosjektstøtte, heller ikke støtte til studieopphold eller kongresser. For år 2006 kan totalt utdeles inntil kr. 16 000,-.

Søknad om tilskudd sendes: Fondsstyre for Solstrandfondet v/Gunnar Tschudi Bondevik, Seksjon for allmennmedisin, Institutt for samfunnsmedisinske fag, Kalvarveien 31, 5018 Bergen. Søknaden skal være en side med kort prosjektbeskrivelse og opplysninger om utgiftenes art og bakgrunn.

Søknadsfrist: 1. september 2006.